

تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال

مریم حسینی^۱

چکیده

ظهور فناوری‌های نوین اطلاعاتی منجر به پدیده‌ای به نام عصر دیجیتال شده است. عصر دیجیتال در تمام سازمان‌ها تغییرات شگرف ایجاد کرده است. این تغییرات را می‌توان در تربیت دانش‌آموزان نیز مشاهده کرد. با توجه به آنچه که گفته شد، هدف اصلی تحقیق حاضر، تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال بود. روش مورد استفاده در این پژوهش مطالعه‌ای و کتابخانه‌ای بود. در این پژوهش به بررسی ادبیات و پیشینه مربوط به تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال پرداخته شد و سپس یک مدل مفهومی ارائه شد. یافته‌ها نشان داد، مولفه‌های تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال عبارت‌اند از یادگیری دیجیتال، راهبرد دیجیتال، حکمرانی دیجیتال در مدارس و زیست بوم دیجیتال می‌باشد. در انتهای مقاله نیز پیشنهادهایی در رابطه با تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال ارائه شد.

کلمات کلیدی: تربیت، دانش‌آموز، عصر دیجیتال

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
hassanim26@gmail.com

مقدمه

عصری که در آن به سر می بریم، عصر دیجیتال نام دارد. عصری که با فرایندهای تکنولوژیکی در هم آمیخته است. در این عصر که به عصر دیجیتال نیز مشهور است، به دلیل ظهور فناوریهای نوین اطلاعاتی و ارتباطی، دیدگاههای سنتی نسبت به کسب و کار در سازمانها تغییر کرده است. در این عصر آنقدر فناوری بر همه موضوعات سازمانی تسلط پیدا کرده است که به نظر می رسد سازمانها راهی جز همکام شدن با رویکرد دیجیتال ندارند. در غیر این صورت از دور رقابت حذف خواهند شد و به طور کامل از صحنه وجود محو می شوند و گوی سبقت را سازمانهایی که بر این فناوری باور دارند می ربایند. فناوریهای تحول آفرین، تحول دیجیتال را در سازمانها به وجود آورده اند و باعث شدند که تحول دیجیتال به عنوان یک مفهوم وارد ادبیات سازمانی شود (پریسامانی و همکاران، ۱۴۰۰).

البته همچنان در ارتباط با تحول دیجیتال در سازمانها و مزایا و معایبی که دارد. تعاریف واحدی ارائه نشده است. با این وجود، تحول دیجیتال را می توان به عنوان کاربرد فناوری در کسب و کار تعریف کرد که این امر به صورت معناداری عملکرد سازمانی را بهبود می بخشد. کاپلان^۱ (۲۰۲۲) تحول در عصر دیجیتال را به عنوان تغییری در نظر میگیرد که به سبب فناوریهای دیجیتال ایجاد شده و بر همه جنبه های زندگی انسانی تأثیر می گذارد.

آنچه مسلم است، تحول دیجیتال تغییر بنیادی است و همچون هر تغییر سازمانی دیگر، با نهایت دقت باید مدیریت شود. افزون بر این تحول دیجیتال تلاشی منفک نیست بلکه مجموعه ای از اقدامات است که باید به درستی مدیریت و هماهنگ گردد. مهارت های جدید و قابلیت های سازمانی برای اجرا و پذیرش تحول دیجیتال در سطح سازمان مورد نیاز است و هیچگونه تغییر و تحول فناورانه بدون همراهی تغییرات سازمانی نظیر تفکر مدیریتی، فرهنگ سازمانی با موفقیت همراه نخواهد بود (مرادی و کشمیری، ۱۴۰۰).

به دلیل اهمیت موضوع به این مهم پرداخته شده است و با استفاده از روش کتابخانه ای، پژوهش حاضر به بررسی پرداخت.

ادبیات تحقیق

در این قسمت ادبیات و مفاهیم مرتبط با پژوهش شرح داده خواهد شد.

تربیت دانش آموزان: تاریخچه تحولات در تعلیم و تربیت دانش آموزان به دو رویداد مهم تاریخی بر می گردد: ابتدا بحران جهانی در فرانسه در سال ۱۹۶۸، که برخاسته از نهضت فکری ریشه داری بود که نظام آموزشی موجود را زیر سؤال برد. این رخداد که به «رویداد ماه مه» معروف است، برخاسته از دانشگاه ها، دبیرستان ها و به طور کلی اشتغال های فکری فردی و اجتماعی تمامی افرادی بود که به نحوی وابسته به تعلیم و تربیت بودند، یا نظام آموزشی آن زمان سرنوشت ناخرسندی برای آنها رقم زده بود. این نهضت و شورش در واقع عصیانی بود که نسل جوان فرانسه بر علیه نظام آموزشی بر پا کرد. نارضایتی عمده از آنجا سرچشمه می گرفت که استادان دانشگاه در سال ۱۹۵۹ پیشنهاد های مختلفی برای تغییر نظام آموزشی به وزیران تعلیم و تربیت داده بودند، اما مورد تصویب قرار نگرفته بود. به دنبال آن دانش آموزان جزوهای با عنوان «دانش آموزان دبیرستانی حرفی برای گفتن دارند» منتشر کردند

و مصرانه خواستار مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های اداره مدرسه شدند. دولت فرانسه که تهدید به سقوط شده بود، پس از برقراری نظم و قانون، اعتراف کرد که تمرکز در تعلیم و تربیت سدی در برابر پیشرفت شده و لذا بدون توجه به نیازهای موجود و رقابت‌های بین‌المللی به راه خود ادامه می‌دهد. وی سپس قوانین جدیدی را برای اصلاح تعلیم و تربیت وضع کرد (گلی و همکاران، ۱۳۹۸).

اکثر تعاریف مطرح شده، تربیت را به معنای رشد طبیعی و تدریجی و به فعلیت رساندن استعدادهای متربی دانسته‌اند. مشکل عمده این تعاریف، عدم جامعیت لازم و عدم توجه به اهداف تربیتی است (هودا و همکاران، ۲۰۲۰: ۲۲۲). به نظر ما بهترین تعریفی که برای تربیت شده است و دارای جامعیت لازم است این تعریف می‌باشد: تربیت در اصطلاح به معنی برانگیختن و فراهم آوردن موجبات رشد و پرورش و شکوفایی تمامی استعدادها، توانایی‌ها و قابلیت‌های انسان به منظور رسیدن به کمال و سعادت مطلوب (گاسپار، ۲۰۲۲). در این تعریف، اشاره به تربیت‌پذیری و تربیت ویژه (مقصود انسان) و هدف از تربیت (کمال و سعادت) و برنامه تربیتی شده است (زبانی و همکاران، ۱۳۹۶: ۵۸).

جان استوارت میل تربیت را هر تأثیری می‌داند که آدمی در معرض آن است. تفاوت نمی‌کند آبخشور آن اثر گذاری، شیء، شخص و یا جامعه باشد. جان دیوئی که همچون استوارت میل، نسبت به تربیت رویکردی جامعه شناختی دارد، بر آن است که تربیت، مجموعه فرایندهایی است که از راه آنها، گروه یا جامعه - چه کوچک و چه بزرگ - توانایی‌ها و خواسته‌های خود را به اعضا و نسل‌های جدید منتقل می‌کند تا بقا و رشد پیوسته خویش را تضمین کند (جانان و همکاران، ۲۰۲۲). از دید وی، تربیت امری اجتماعی است که می‌توان آن را بازسازی پیاپی تجربه برای افزایش گستره و ژرفای محتوای اجتماعی تعامل و روابط بشری دانست. چنان‌که از نگاه او، تربیت فرایندی است که به متربی فرصت می‌دهد تا از طریق آن، روش‌های اختصاصی خود را فرا گیرد (مرادحاصل، ۱۳۹۷).

تربیت نوین مبتنی بر راهبردهای عصر دیجیتال

در نظام تعلیم تربیت نوین به معنای یادگرفتن در زندگی و از زندگی و نیز فهمیدن جهان در حال تغییری است که در آن زندگی می‌کنیم. تعلیم و تربیت یعنی یادگیری یادگیری. بر اساس این اصل، نظام‌های آموزشی باید از پایه متحول شوند. بهره‌گیری از علوم و فناوری‌های جدید یعنی یاری جستن از آنها برای رویارویی با مهمترین چالش‌هایی که در آینده گریبان‌گیر بشریت می‌شوند. کینگ و اشنایدر پس از تشریح سه اهرم اداره جامعه، راه‌حل‌هایی مانند سازگاری با تغییر؛ درک نقش تعلیم و تربیت؛ تغییر در شیوه یادگیری؛ مبارزه با مشکلات تعلیم و تربیت؛ توجه به اهداف تعلیم و تربیت نوین؛ بها دادن به نقش معلم؛ انتخاب شیوه‌های بهتر در برنامه‌ریزی تعلیم و تربیت؛ توجه به انگیزه‌ها و ارزش‌ها و ارج نهادن به ارزش‌های اخلاقی و معنوی. یادگرفتن و یادگیری کلید بالا بردن کیفیت منابع انسانی است. این کلید وقتی به کار می‌آید که آموزش، مجموعه‌ای از فرایندها تلقی شود.

1 Huda, et al

2 Gaspar

3 Jannat, et al

فرایندهایی که نه تنها مهارت‌های حرفه‌ای را شکل می‌دهند، بلکه فرد را قادر می‌سازند تا استعدادهای بالقوه خویش را برای مشارکت هوشمندانه و پذیرش مسئولیت و احترام به بشریت شکوفا کند (فروتا^۱، ۲۰۲۰). از سوی دیگر فناوری اطلاعات به تدریج بخشی از برنامه‌های درسی مؤسسات آموزشی شده و این اقدام به منظور گسترش کیفیت آموزش با هزینه‌های کمتر و از راه دور، و نیز عرضه کیفیت برتر آموزشی با استفاده از اینترنت صورت می‌گیرد. این نوع سیاست‌گذاری موجب ارتباط هر چه گسترده‌تر دانش‌آموزان در سراسر دنیا با یکدیگر می‌شود. در این رابطه کیفیت نظام‌های آموزشی به‌طور متزایدی در سطح جهانی مورد مقایسه قرار می‌گیرد. این مقایسه‌ها تأکید بسیاری بر برنامه‌های درسی علوم و ریاضی، زبان انگلیسی و مهارت‌های ارتباطی دارند. امتحانات و تعیین استانداردهای آموزشی بخش وسیعی از تلاش‌هایی هستند که به منظور ارتقای سطح مسئولیت و پاسخگویی نظام تعلیم و تربیت در قبال جامعه، مورد توجه قرار گرفته‌اند. با سنجش دانش تولید شده، کارکنان و مدیران آموزشی نیز مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند. اما روش امتحانات به شدت متأثر از محیط سیاسی و اهداف نظام آموزشی است. لذا برای توسعه سیاست‌های اثربخش به منظور بهبود نظام آموزشی باید گرایش‌های سیاسی-عقیدتی امتحانات از چارچوب و محتوای مدیریت نظام‌های آموزشی مجزا گردد (صبوری خسرو شاهی، ۱۳۸۹).

عصر دیجیتال

عصر دیجیتال، نه تنها سازمان‌های مختلف را تحت تأثیر قرار داده است. بلکه سازمان‌های آموزشی را متأثر ساخته است. در عصر تحول دیجیتال، صنعت آموزش به شدت تحت تأثیر فناوری‌ها قرار گرفته است. امروزه سرمایه‌گذاری بر روی یادگیری دیجیتال باعث رشد جهانی ۲۲ میلیارد دلاری در بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ شده است. این رشد پر سرعت در بخش‌های آموزش از مدارس ابتدایی تا دوره متوسطه، دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها به طور فزاینده‌ای دیجیتالی می‌شوند. با رشد سریع در صنعت شکی در آن نیست که یادگیری دیجیتال ماندگار خواهد بود. مولفه‌های عصر دیجیتال در ادامه توصیف می‌گردد:

مدیریت داده: بر دیجیتال‌سازی اطلاعات و ایجاد تنها یک منبع برای تولید و به کارگیری داده در مدیریت موسسه متمرکز است (والتر و همکاران^۲، ۲۰۲۲).

راهبرد دیجیتال بر تعریف چشم‌انداز، شناسایی عوامل و موانع موفقیت، مدیریت تغییرات، فرایند تحول و مدل‌های تولید صنعتی، سازماندهی کارخانه هوشمند و هوشمندسازی سامانه‌های به هم متصل متمرکز است (وارنر و واگر^۳، ۲۰۱۹).

زیست بوم دیجیتال با مفاهیم نظام‌های پیچیده و پویا با تعداد فراوان عوامل ارتباط پیدا می‌کند. در دنیای زیست‌بوم‌های دیجیتال، مدل اصلی کسب و کار کاملاً مشتری محور است و مشتریان می‌توانند با استفاده از گستره وسیعی از محصولات و خدمات از طریق یک بن سازه واحد و بدون ترک زیست‌بوم دیجیتال، به تجربه‌ای مناسب و خوشایند دست یابند (ونگ^۴، ۲۰۲۱).

^۱ Furuta

Walter, et al ^۲
Warner & Wäger^۳
Wang^۴

حکمرانی دیجیتال به بدنه حاکمیتی اشاره دارد که مسئولیت تصمیم‌گیری در ارتباط با مهم‌ترین اقدامات دیجیتال سازمان را بر عهده دارد و در واقع نظام مدیریت ابعاد دیجیتال سازمان را در بالاترین سطح ممکن در بر می‌گیرد (لی گیلر و لی، ۲۰۲۲).

تحول دیجیتال در آموزش و پرورش، دو مقوله آموزش و یادگیری دیجیتال را مد نظر قرار می‌دهد. یادگیری دیجیتال نسل امروز، برای رسیدن به دو هدف اصلی اصلاح جنبه‌های اصلی آموزش و ایجاد امکان برای تمام سطوح مدارس جهت توزیع کاراتر دانش انجام می‌گیرد (جهانگیری و جهانی، ۱۳۹۲). در گذشته استفاده از فناوری در آموزش چالش‌برانگیز بود. بسیاری از افراد آن را نقد می‌کردند و بر این باور بودند که آموزش مدرن اثرات منفی بر اجتماع خواهد گذاشت. با گذشت زمان، مؤسسات آموزشی شروع به استفاده از فناوری در کلاس‌های خود کردند و به سرعت مشخص گردید که اگر از این فناوری‌ها به درستی استفاده شود، پتانسیل زیادی برای بهبود سیستم‌های آموزشی دارد. البته این بهبودها به متغیرهای بسیاری بستگی دارد به خصوص به روش‌هایی که فناوری با روش‌های آموزش سنتی یکپارچه می‌شود. امروزه یکی از مزایای انقلاب یادگیری دیجیتال این است که دانشجویان دسترسی به منابع یادگیری گسترده‌تری دارند.

پیشینه پژوهش

در این قسمت پیشینه‌های داخلی و خارجی مربوط به تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال در دو جدول جداگانه آورده شده است. بطور کلی مطالعات انجام شده در ارتباط با تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال در جامعه ایران کمتر از جوامع دیگر مشهود بوده است. همانطور که گفته شد در جدول زیر نویسنده، سال، عنوان پژوهش و یافته‌های پژوهش‌های داخلی مربوط به متغیر پژوهش آورده شده است.

جدول ۱- پیشینه پژوهش‌های داخلی

نویسنده	سال	عنوان	یافته‌ها
فیضی و واحدی	۱۴۰۱	معرفی پارادایم جدید آموزش ۴ آموزش و یادگیری در عصر دیجیتال، تغییر یا انقلاب؟	اهمیت شناخت این پارادایم برای نسل جدید از آن جهت است که بتوانند همگام با تغییرات باشند تا بتوانند رقابت کنند. و برای مراکز آموزشی ما از دبستان‌ها تا مراکز دانشگاهی، از آن جهت است که اگر نتوانند شیوه‌های علمی جدید حاصل از این نوع آموزش را در مراکز خود به کار بگیرند، به تدریج ارتباط خود را با دنیای کار و صنعت از دست داده و نخواهند توانست پاسخگوی نیازهای عصر جدید باشند.
نورکریم و همکاران	۱۴۰۱	روانشناسی آموزش و یادگیری در عصر دیجیتال	دانش‌ها و فناوری‌های برآمده از عصر دیجیتال، طی تجربه زیست مجازی، توانسته است انسان‌ها را از ساحت تک بعدی به ساحت‌های چند بعدی مورد استناد هربرت مارکوزه، با معنا و مفهوم تازه‌تری از زندگی بکشاند.

شاخصه‌های عصر دیجیتال: سرعت، دامنه، نوآوری، تجربه محوری، داده محوری، پلتفرم محوری، الگوریتم محوری و اکوسیستم محوری هستند. نسل‌های جدید (کودکان و نوجوانان)، یعنی دانش‌آموزان دبستان و متوسطه اول و دوم، بومیان واقعی عصر دیجیتال هستند؛ چرا که تجربه زیستی آنها همزمان و مترادف با عصر دیجیتال شد. بومی عصر دیجیتال، کسی است که متولد عصر دیجیتال باشد؛ و در این راستا تبلت‌ها، تلفن همراه، رایانه‌ها و فناوری‌های نوین دیجیتالی، عجین زندگی آنها و ابزارهای آموزشیشان گردیده‌اند. نظریه‌های نوین یادگیری در عصر دیجیتال، که یادگیرنده محور هستند نه معلم محور. دانش‌آموزان را به یاری سواد فناورانه، تولیدکننده دانش، آموزش می‌دهند و بار می‌آورند.

بهرامی و همکاران	۱۴۰۰	تأثیرات منفی فضای مجازی بر الگوی تربیتی دانش‌آموزان در عصر پساکرونا؛ با استفاده از نظریه جوزف نای	یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که آموزش مجازی در کنار قابلیت‌های مثبت آن به دلیل دسترسی بیشتر دانش‌آموزان و دانشجویانی که قبلاً به هر دلیلی به این فضا دسترسی نداشتند، باعث آشنا شدن آنان به فضای شبکه‌های اجتماعی و دستیابی به گوشی‌های مجهز به سیستم اندروید شده است که می‌تواند آنان را با جذابیت‌های این فضا آشنا کرده و به دلایل مختلفی چون تهاجم فرهنگی، نداشتن سواد رسانه‌ای، آزادی نسبی موجود در این فضا، ناشناخته بودن هویت افراد، عدم مدیریت و نظارت درست توسط خانواده‌ها و... موجبات تغییر در الگوپذیری آنان برخلاف اهداف تربیتی و اخلاقی نظام آموزشی و پرورشی کشور شود.
زمان دوست	۱۳۹۹	نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در تعلیم و تربیت عصر حاضر	یادگیری‌های مبتنی بر فناوری‌های نوین اطلاعاتی، با ایجاد تغییرات بنیادین در مفاهیم آموزش سنتی، توانسته است بسیاری از ناکارآمدی‌های نظام‌های آموزشی را رفع کرده و دگرگونی‌های اساسی را در آموزش به وجود آورد. با استفاده از دنیای مجازی دریا مر تعلیم و تربیت، می‌توان به روش‌های نوین و کارآمدی دست یافت. علت کاربرد فناوری اطلاعاتی و ارتباطی در یادگیری، آموزش بهتر و سریع‌تر می‌باشد. در این پژوهش که از روش کتابخانه‌ای

استفاده گردیده است و براساس نتایج بدست نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در تعلیم و تربیت عصر حاضر مورد بررسی قرار گرفت.

نوری راد و شاه حسینی	۱۳۹۷	راهکارهایی برای تربیت فرزندان در عصر دیجیتال	رسانه‌ها می‌توانند شهروندان و به ویژه کودکان و نوجوانان را در داشتن تفکری انتقادی و یافتن راه‌حل‌هایی خلاقانه کمک کنند؛ به گونه‌ای که روز به روز این باور در کودکان تقویت شود که آنها می‌توانند از تمامی برنامه‌های رسانه‌ای مطالبی بیاموزند. در این میان، والدین می‌توانند با همراهی کودکان و نوجوانان در تماشای برنامه‌ها، به محافظت از سلامت اخلاقی آنها در برابر اطلاعات و مطالب زیان‌آور رسانه‌ها بپردازند تا فرزندانشان به عنوان مخاطب فعال، اختیار و کنترل خود را به دست رسانه‌ها نسپارند. و البته بایستی توجه داشته باشیم که میزان موفقیت در این امر، به شیوه‌ای که با فرزندان ارتباط و تعامل برقرار می‌شود، وابسته است. برای رشد و پیشرفت خانواده‌ها نمی‌توان آمیدی به آموزش‌های بیرون خانه، رسانه‌ها و... داشت. در این روند مهمترین اقدام، تغییر خود والدین و تامل مداوم خود آنها درباره کارهایی است که انجام می‌دهند. ما در این مقاله به نکات کلیدی می‌پردازیم که والدین با رعایت آنها می‌توانند سواد رسانه‌ای خود و خانواده‌شان را ارتقا دهند و حضوری فعال و موثر در تربیت فرزندانشان، در دنیای مجازی و دیجیتالی امروز داشته باشند.
----------------------	------	--	--

در جدول زیر نیز نویسنده، سال، عنوان پژوهش و یافته‌های پژوهش‌های خارجی مربوط به موضوع پژوهش آورده شده است.

جدول ۲- پیشینه پژوهش‌های خارجی

نویسنده	سال	عنوان	یافته‌ها
توما و همکاران	۲۰۲۳	آموزش دانش‌آموزان در عصر دیجیتال	نتایج نشان دادند که تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال مبتنی بر مولفه‌های حاکمیت فناوریهای نوین و ایجاد امکانات فناورانه برای آموزش است.
جانسون و همکاران	۲۰۲۳	آموزش دانش‌آموزان مستعد در عصر دیجیتال	نتایج نشان دادند که برای تربیت نسل مستعد در آینده به آموزشهای مبتنی بر تحول دیجیتال نیاز است. این آموزشها پیامدهایی مانند مهارت ورزی و بهبود عملکرد را شامل می‌شود.

اسلایخویی و همکاران	۲۰۲۳	آموزش علوم در عصر دیجیتال: پیشنهادات نظری و عملی	نتایج حاصل از پژوهش نشان دادند که آموزش در عصر دیجیتال، نیازهایی همچون امکانات فناورانه، صلاحیت حرفه ای معلمان و فرهنگ دیجیتال را شامل می شود.
معروف و همکاران	۲۰۲۲	برنامه های یادگیری مجازی: بهترین شیوه های رهبری آموزشی در عصر دیجیتال تلاش ها برای بهبود نتایج یادگیری دانش آموزان	نتایج نشان دادند که یکی از شیوه های تربیت دانش آموزان در عصر دیجیتال بهره گیری از یادگیری مجازی است.
توهارا	۲۰۲۱	بررسی استراتژی های سواد دیجیتال برای دانش آموزان با نیازهای آموزشی ویژه در عصر دیجیتال	یافته ها نشان دادند که یکی از راهکارهای تربیت و آموزش در عصر دیجیتال، ارتقای سواد دیجیتال است.
فلیکا و استانسیا	۲۰۱۹	یادگیری عصر دیجیتال و آموزش کسب و کار در جهت مهارت های الکترونیکی دانش آموزان	نتایج نشان دادند که یادگیری در عصر دیجیتال، مهارت های الکترونیکی دانش آموزان را که لازمه زندگی در دنیای امروز است را ارتقا می دهد.

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع مروری می باشد و از متون کتابخانه ای و پایگاه های اطلاعاتی مختلف برای تدوین مقاله استفاده شده است. یک مقاله مروری تحقیقات اخیر در یک موضوع تحقیقی را به گونه ای خلاصه و سازماندهی می کند که بتواند به دیگران در فهم و تجمیع آن موضوع کمک کند. یک مقاله مروری دانش زمینه ای لازم در آن موضوع را به عنوان یک فرض در نظر می گیرد و به آن نمی پردازد و در عوض به طبقه بندی تحقیقات انجام شده در آن موضوع و دورنمای این موضوع تحقیقاتی در آینده و ارزیابی و مقایسه راه کارها و روش های موجود می پردازد و هدف آن، فراهم کردن یک دیدگاه به خوبی سازماندهی شده و کامل از کارهای انجام شده در یک موضوع تحقیقی می باشد (حافظ نیا، ۱۳۸۸).

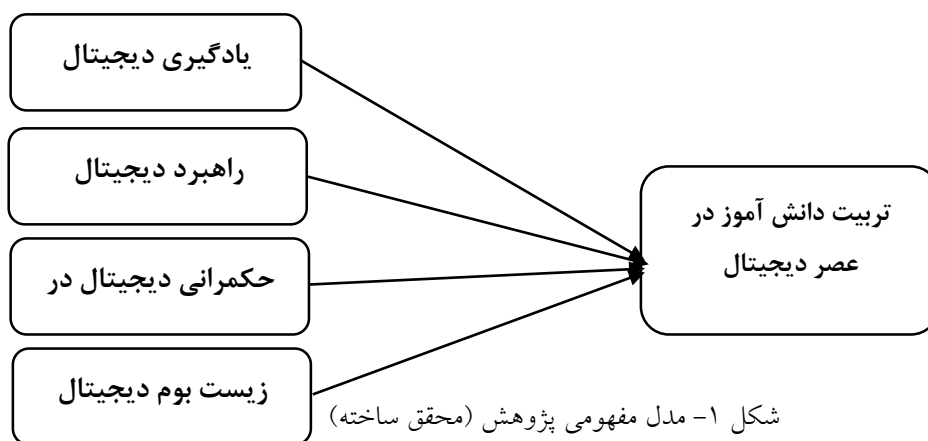
پژوهش حاضر از نوع مروری است، چرا که در آن ابتدا به بیان کلیاتی در مورد تربیت دانش آموز در عصر دیجیتال از قبیل مفاهیم و تعاریف، پیامدها و ... پرداخته شد. این اطلاعات و منابع به شیوه کتابخانه ای از تمامی منابع معتبر (شامل کتاب، مقاله ها و مجله ها، سایتها، دیسک های رایانه ای، اسناد، نشریه های رسمی دولتی، اسناد شخصی و خصوصی، مطبوعات، آمار نامه ها و اسناد صوتی و تصویری) مورد بررسی قرار گرفته و اطلاعات مفید با استفاده از ابزارهایی مانند فیش، جدول، نقشه یا فرم های شبه پرسشنامه یا ترکیبی از همه آنها استخراج خواهد شد. توسعه مدل مفهومی

در این بخش به بررسی مولفه‌ها و عوامل مرتبط با تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال پرداخته می‌شود و در انتها مدل مفهومی ارائه می‌شود:

بر اساس مرور مبانی نظری، مشخص شد که برای تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال باید ابتدا وضعیت موجود رصد شود و راهکارهای اخیر در ارتباط با تمام تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال مورد بررسی قرار گیرند. همچنین، رویدادها که راهکارهای جدید و خلاقانه در تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال است مورد نظر قرار گیرند. برای اینکار، از وجود خبرگان آموزش و پرورش می‌توان کمک گرفت.

در این پژوهش همچنین مطرح شد که تربیت دانش‌آموز در عصر دیجیتال پیامدهای مختلفی در پی دارد که شامل بهبود عملکرد و یادگیری مجازی است. همچنین مولفه‌های تربیت در عصر دیجیتال شامل توجه به یادگیری دیجیتال، راهبرد دیجیتال، حکمرانی دیجیتال در مدارس و زیست بوم دیجیتال می‌باشد.

با توجه به آنچه که گفته شد، مدل مفهومی پژوهش در شکل زیر ارائه شده است:

۱- نتیجه گیری و پیشنهادها

در این مقاله به تربیت دانش‌آموز برای عصر دیجیتال پرداخته شد. در ادبیات پژوهش عنوان شد که تربیت هر تأثیری است که آدمی در معرض آن است. تفاوت نمی‌کند آشخور آن اثر گذاری، شیء، شخص و یا جامعه باشد. جان دیوئی که همچون استوارت میل، نسبت به تربیت رویکردی جامعه شناختی دارد، بر آن است که تربیت، مجموعه فرایندهایی است که از راه آنها، گروه یا جامعه - چه کوچک و چه بزرگ - توانایی‌ها و خواسته‌های خود را به اعضا و نسل‌های جدید منتقل می‌کند تا بقا و رشد پیوسته خویش را تضمین کند (جانان و همکاران، ۲۰۲۲). از دید وی، تربیت امری اجتماعی است که می‌توان آن را بازسازی پیاپی تجربه برای افزایش گستره و ژرفای محتوای اجتماعی تعامل و روابط بشری دانست. چنان‌که از نگاه او، تربیت فرایندی است که به متری فرصت می‌دهد تا از طریق آن، روش‌های اختصاصی خود را فرا گیرد. تربیت دانش‌آموزان در عصر دیجیتال با وجود فناوریهای نوین اطلاعاتی و ارتباطی تغییرات زیادی را تجربه می‌کند. امروزه بدون توجه به بحث فناوریهای نوین، نمی‌توان تربیت را به درستی اجرا کرد. عصر دیجیتال با خود عوامل متعددی به همراه دارد. در درجه اول یادگیری را تحت تاثیر قرار می‌دهد و واژه ای با عنوان یادگیری دیجیتال را ایجاد کرده است. همچنین، حکمرانی دیجیتال

در مدارس سبب می شود دانش آموزان از راهبردهای تربیتی در عصر حاضر دور نباشند. از طرف دیگر، توجه به زیست بوم دیجیتال و ارائه راهبردهای لازم برای بهره گیر از آن در تربیت دانش آموزان، اصولی است که باید برای ماندن در شرایط دیجیتال رعایت گردد.

بر اساس یافته های پژوهش می توان چندین پیشنهاد ارائه داد:

- آگاه سازی دانش آموزان و معلمان نسبت به عصر دیجیتال و ویژگی های این عصر
- ارتقای صلاحیت فناورانه در بین دانش آموزان
- تغییر راهبردهای یادگیری متناسب با عصر دیجیتال در بین دانش آموزان.

منابع

بهرامی، حمزه علی؛ جمشیدی مهر، پرویز و عبدی پور، نصیبه. (۱۴۰۰). تأثیرات منفی فضای مجازی بر الگوی تربیتی دانش آموزان در عصر پساکرونا؛ با استفاده از نظریه جوزف نای. پویش در آموزش علوم انسانی، ۷(۲۲)،

۲۳-۳۸

پریسا امانی، مریم، عیسایی، محمد تقی و فرهادی، علیرضا. (۱۴۰۰). چارچوب کلی تحول دیجیتال شبکه خودکار انتقال آب به عنوان سیستم توسعه پایدار هوشمند: فرصتها و چالشها. کنفرانس بین المللی مدیریت و صنعت،

۲، ۶۹۴-۶۸۴

زبانی شادباد، محمد علی، حسنی، محمد و قاسم زاده علیشاهی، ابوالفضل. (۱۳۹۶). نقش اخلاق حرفه ای در پیامدهای فردی و سازمانی، مجله اخلاق پزشکی، ۱۱(۴۰)، ۵۴-۶۲

جهانگیری، صادق و جهانی، جمیله، (۱۳۹۲)، شکاف دیجیتال پارادایمی نو در آموزش و پرورش، چهارمین همایش

انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران، مشهد، <https://civilica.com/doc/336200>

زمان دوست، علی. (۱۳۹۹). نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در تعلیم و تربیت عصر حاضر. اولین کنفرانس

ملی پژوهش های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

فیضی، فرخ و و احدی، مهدی. (۱۴۰۱). معرفی پارادایم جدید آموزش ۴ آموزش و یادگیری در عصر دیجیتال،

تغییر یا انقلاب؟. آموزش پژوهش، ۳۰، ۹۶-۸۶

گلی، سجاد، دوستی، محمد، دوستی، زهرا و گلی، مهران. (۱۳۹۸). مقدمات تعلیم و تربیت اسلامی. سومین همایش

ملی روانشناسی، تعلیم و تربیت و سبک زندگی

مرادحاصل، مهدی. (۱۳۹۷). روش های صحیح تربیت. قم: پژوهش معنوی

مرادی، سعید و کشمیری، سمانه. (۱۴۰۰). آمادگی برای رهبری تحول دیجیتال در مدارس. مدیریت مدرسه، ۹(۲)،

۳۸۶-۳۶۱

نوری راد، فاطمه و شاه حسینی، وحیده. (۱۳۹۷). راهکارهایی برای تربیت فرزندان در عصر دیجیتال. نهمین

همایش انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران

نورکریم، هلال؛ واحدی، شهرام و سیدولیلو، میرمحمد. (۱۴۰۱). روانشناسی آموزش و یادگیری در عصر دیجیتال.

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، ۴۴، ۱۱۶-۱۰۳

- Fleaca, E., & Stanciu, R. D. (2019). Digital-age learning and business engineering education—a pilot study on students' E-skills. *Procedia manufacturing*, 32, 1051-1057.
- Gaspar, M. (2022). Ethical considerations in Music Education: The professional development of guitar ensemble instructors for Singapore's Ministry of Education (MOE) schools. *Academia Letters*, 2.
- Huda, M., Ninsiana, W., Ulfatmi, U., Siregar, M., Febriyanto, F., Hashim, A., ... & Maselena, A. (2020). Strengthening Moral Responsibility for Learning Quality in Islamic Education. In *Global Perspectives on Teaching and Learning Paths in Islamic Education* (pp. 219-243). IGI Global.
- Jannat, T., Alam, S. S., Ho, Y. H., Omar, N. A., & Lin, C. Y. (2022). Can corporate ethics programs reduce unethical behavior? Threat appraisal or coping appraisal. *Journal of Business Ethics*, 176(1), 37-53.
- Johnson-Leslie, N. A. M., Hays, A., & Marsh, R. S. (2023). Science Instruction for Students Identified as Gifted and Talented: The Efficacy of Makerspace in This Digital Age. In *Theoretical and Practical Teaching Strategies for K-12 Science Education in the Digital Age* (pp. 19-48). IGI Global.
- Kaplan, A. (Ed.). (2022). *Digital Transformation and Disruption of Higher Education*. Cambridge University Press.
- Li, L., Su, F., Zhang, W., & Mao, J. Y. (2018). Digital transformation by SME entrepreneurs: A capability perspective. *Information Systems Journal*, 28(6), 1129-1157.
- Maruf, I. R., Nugroho, B. S., Kurniawan, A., Musiafa, Z., & Satria, E. (2022). Virtual Learning Apps: Best Instructional Leadership Practices in the Digital Age Efforts to Improve Student Learning Outcomes. *Jurnal Iqra': Kajian Ilmu Pendidikan*, 7(1), 32-43.
- Slykhuys, D., Asim, S., Ellis, J., & Trumble, J. (2023, March). Science Education in the Digital Age: Theoretical and Practical Suggestions. In *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 1785-1791). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Tohara, A. J. T. (2021). Exploring digital literacy strategies for students with special educational needs in the digital age. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 12(9), 3345-3358.
- Thoma, B., Chan, T., Benitez, J., & Lin, M. (2023). Educational scholarship in the digital age: a scoping review and analysis of scholarly products. *Authorea Preprints*.
- Walter, L., Denter, N. M., & Kebel, J. (2022). A review on digitalization trends in patent information databases and interrogation tools. *World Patent Information*, 69, 102107.
- Wang, Y., & Su, X. (2021). Driving factors of digital transformation for manufacturing enterprises: A multi-case study from China. *International Journal of Technology Management*, 87(2-4), 229-253.

Warner, K. S., & Wäger, M. (2019). Building dynamic capabilities for digital transformation: An ongoing process of strategic renewal. *Long range planning*, 52(3), 326-349.

Student Education in the Digital Age

Maryam Hassani¹

Abstract

The emergence of new information technologies has led to a phenomenon called the digital age. The digital era has brought tremendous changes in all organizations. These changes can also be seen in the education of students. According to what was said, the main goal of the current research was to educate students in the digital age. The method used in this research was study and library. In this research, the literature and background related to the education of students in the digital era were reviewed and then a conceptual model was presented. The findings showed that the components of student education in the digital age are digital learning, digital strategy, digital governance in schools and digital environment. At the end of the article, suggestions were made regarding student education in the digital age. .

Keywords: Education, Student, Digital Age

¹ Master's degree in Educational Psychology, Islamic Azad University, Science and Research Unit, Tehran, Iran. (Corresponding author) hassanim26@gmail.com